

KANCELARIA

STAŁY PRZEDSTAWICIEL KANCELARII SENATU
PRZY UNII EUROPEJSKIEJ

Wybrane inicjatywy komisji Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej w lutym 2019 r.

SPIS TREŚCI

Europejski semestr 2019	2
Zalecenia dla komisarzy startujących w wyborach.....	4
Zalecenia ERPCz ws. wyboru sekretarza generalnego Komisji.....	5
Nowa inicjatywa obywatelska	6
Szef Prokuratury Europejskiej	7
Sprawozdanie komisji specjalnej ds. przestępstw finansowych	8
Rozporządzenie ws. ogólnego bezpieczeństwa pojazdów	8
Europejski Korpus Solidarności	10
Programy złotych wiz i złotych paszportów.....	11
Nowy program Erasmus +	11
Europejska straż graniczna i przybrzeżna	13
Bez sprawozdania o praworządności w Polsce.....	14
Finansowanie polityki azylowej i migracyjnej	14
Praworządność na Słowacji i na Malcie	15
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Fundusz Spójności.....	15
Mandat do negocjacji handlowych z USA	16

EUROPEJSKI SEMESTR 2019

W dniu 27 lutego 2019 r. Komisja Europejska przedstawiła roczną [ocenę](#) sytuacji gospodarczej i społecznej w państwach członkowskich w ramach semestru europejskiego. Dane wskazują na utrzymujący się od siedmiu lat wzrost gospodarczy, rekordowo wysoki poziom zatrudnienia, rekordowo niskie bezrobocie oraz poprawę stanu finansów publicznych. Jednak jak powiedział Valdis DOMBROVSKIS, wiceprzewodniczący Komisji ds. euro i dialogu społecznego, stabilności finansowej, usług finansowych i unii rynków kapitałowych, tempo wzrostu maleje, a jego utrzymanie w przyszłości będzie wymagało zwiększenia konkurencyjności i reform strukturalnych. Pierre MOSCOVICI, komisarz ds. finansowych, gospodarczych i ceł, podkreślił, że z prognozy gospodarczej na 2019 r. wynika kilka wniosków.

Po pierwsze, mimo spowolnienia podstawy gospodarki europejskiej są silne i powinny pozwolić w 2019 r. na dalszy rozwój i dodatni wzrost gospodarczy we wszystkich państwach członkowskich. Szacuje się, że wzrost w strefie euro wyniesie 1,3 %, a w 2020 r. 1,6 %, natomiast w całej UE 1,5% w 2019 r. i 1,7% w 2020 r.

Po drugie spowolnienie wynika z sytuacji międzynarodowej i niepewności co do polityki handlowej oraz utrzymujących się napięć handlowych między Stanami Zjednoczonymi a Chinami. Inną przyczyną spowolnienia w stosunku do założeń z jesieni są czynniki wewnętrzne w Unii takie jak spadek produkcji samochodów w Niemczech, napięcia społeczne we Francji i niepewność odnośnie polityki budżetowej we Włoszech.

Trzeci wniosek jest pozytywny i dotyczy rekordowo wysokiego poziomu zatrudnienia w strefie euro, co przekłada się na podwyżki płac, które powinny napędzać konsumpcję będącą motorem wzrostu w kolejnych latach.

Czwarty wniosek to spadek inflacji w strefie euro w 2018 r. spowodowany cenami prądu. Piąty wniosek to czynniki ryzyka, do których należy zaliczyć przede wszystkim utrzymywanie się napięć w międzynarodowych stosunkach handlowych.

Komisarz zwrócił uwagę, że w niektórych państwach utrzymują się długoterminowe wyzwania, a rządy powinny ograniczyć zadłużenie, zwiększyć wydajność, poprawić jakość inwestycji i zmniejszyć nierówności społeczne. Sprawozdania krajowe

pokazują, że państwa członkowskie od zainicjowania semestru europejskiego w 2011 r. dokonały postępów w realizacji dwóch trzecich zaleceń, a największe w realizacji zaleceń dot. sektora finansowego. W trzynastu państwach dochodzi do zakłóceń równowagi makroekonomicznej, z czego na Cyprze, w Grecji i we Włoszech są one duże. Komisja zwróciła się do Słowenii o zagwarantowanie, aby przedstawiony budżet spełniał wymogi Paktu Stabilności i Wzrostu.

Sprawozdania będą teraz analizowane przez Radę i państwa członkowskie, które w kwietniu przedstawią programy reform zawierające założenia reform krajowych i programy stabilności lub programy konwergencji w zależności czy państwo jest członkiem strefy euro czy nie. W oparciu o nie Komisja opracuje zalecenia dla państw członkowskich pod kątem wyzwań na kolejne lata.

W [prognozie](#) na rok 2019 dla Polski Komisja poinformowała, że wzrost PKB w 2018 r. wyniósł 5,1% i jest to najwyższy przyrost od 2007 r. Polska zajęła trzecie miejsce pod względem stopy wzrostu wśród państw członkowskich po Irlandii i Malcie. W 2019 r. wzrost utrzyma się na wysokim poziomie 3,5 % przy wsparciu funduszy publicznych i unijnych i przy umiarkowanym wzroście konsumpcji z jednej strony napędzanym wzrostem płac, a z drugiej hamowanym przez zmniejszenie zatrudnienia i wyższy poziom inflacji. Komisja oczekuje zwolnienia dynamiki wymiany handlowej w porównaniu z 2018 r. ze względu na słabszy popyt zewnętrzny. Natomiast w 2020 r. realny wzrost PKB będzie się kształtował na poziomie 3,2 %. Komisja przewiduje, że inflacja wyniesie 2,3 % w 2019 r. i 2,7% w 2020 r.

W [sprawozdaniu](#) krajowym dotyczącym Polski Komisja zauważa, że silny wzrost w 2018 r. był głównie napędzany popytem krajowym, zwłaszcza silną konsumpcją prywatną oraz inwestycjami publicznymi, a sprzyjały mu dobra sytuacja na rynku pracy. Komisja podkreśla, że Polska znacznie zmniejszyła odsetek osób zagrożonych ubóstwem. Zwraca jednak uwagę, że Polska poczyniła ograniczone postępy we wdrażaniu zaleceń z 2018 r. dot. efektywności wydatków publicznych, zwiększenia uczestnictwa w rynku pracy i wzmocnienia innowacyjności gospodarki. Żadnych postępów nie odnotowano w zwiększeniu trwałych form zatrudnienia, podwyższenia wieku emerytalnego, reformy emerytur specjalnych oraz zapewnienia konsultacji publicznych i społecznych w procesie legislacyjnym. Odnośnie finansów publicznych Komisja odnotowuje zmniejszenie deficytu, który pozostaje znacznie poniżej progu

60%, do czego przyczyniło się wprowadzenie działań poprawiających przestrzeganie przepisów podatkowych. Zaznacza, że w przypadku finansowania zwiększonych wydatków konieczne będzie utrzymanie obecnego stanu przestrzegania prawa podatkowego. Komisja odnotowuje, że Polska jest jedynym państwem członkowskim nieposiadającym rady budżetowej, mimo że reguły budżetowe są stabilne. Komisja zauważa wyzwania w przyszłości systemu emerytalnego, który nie będzie mógł w przyszłości wypłacać emerytur o podobnej stopie zastąpienia co obecnie, co może doprowadzić do wzrostu ubóstwa wśród osób starszych. Zwraca też uwagę na niedoinwestowanie polskiej służby zdrowia i najniższy wśród krajów członkowskich stosunek liczby lekarzy i pielęgniarek do liczby ludności. Inny problematyczny obszar to innowacyjność gospodarki i wolne przechodzenie na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W sektorze energetycznym istnieje ryzyko nieosiągnięcia w 2020 r. 20% -owego udziału energii ze źródeł odnawialnych, a istotnym problemem dla zdrowia społeczeństwa jest zanieczyszczenie powietrza wynikające z intensywności emisji, jednej z najwyższych w UE.

ZALECENIA DLA KOMISARZY STARTUJĄCYCH W WYBORACH

W dniu 6 lutego 2019 r. Komisja Europejska opublikowała [wytyczne](#) etyczne dla komisarzy kandydujących do Parlamentu Europejskiego lub ubiegających się o funkcję Przewodniczącego Komisji. Opierają się one na Kodeksie postępowania komisarzy przyjętym przez Komisję w 2018 r. Zgodnie z nimi kandydujący są zobowiązani poinformować na piśmie o zamiarze kandydowania Przewodniczącego Komisji. Muszą być obecni na posiedzeniach kolegów komisarzy i trilogach, jak również brać udział w procesie decyzyjnym Komisji i spełniać obowiązki instytucjonalne. W kampanii nie mogą korzystać z podległego sobie personelu, nie mogą też otrzymać od Komisji Europejskiej zwrotu kosztów podróży w ramach kampanii wyborczej, ani liczyć na pomoc przedstawicielstw Komisji w państwach członkowskich w organizacji podróży. Komisarze będą mogli prowadzić kampanię na marginesie oficjalnych spotkań i imprez pod warunkiem, że kampania i oficjalne spotkania będą wyraźnie rozgraniczone, a pobyt służbowy będzie organizowany specjalnie na potrzeby kampanii. Wytyczne zezwalają na pokrycie kosztów podróży

przez strony trzecie, zazwyczaj europejską grupę polityczną kandydata. W swoich wypowiedziach komisarze muszą zachować „niezależność, uczciwość, godność, lojalność i rozwagę” i powinni się wystrzegać wypowiedzi niezgodnych z obowiązkiem zachowania poufności lub naruszających zasadę kolegalności. Nie mogą w swoich wypowiedziach krytykować ani odcinać się od stanowiska Komisji. Kampania ma też wpływ na konta w mediach społecznościowych kandydatów. Ubiegający się o stanowisko Przewodniczącego Komisji z ramienia europejskiej partii politycznej może dalej używać swoich kont, ale musi je zmodyfikować, aby z treści profilu jasno wynikało, że jest to konto na potrzeby kampanii. Ponadto powinien umożliwić osobom śledzącym jego profil komisarza zaprzestanie śledzenia lub wypisanie się z listy obserwujących. Może stworzyć oddzielne konto na potrzeby działalności jako członek Komisji lub skierować zainteresowanych na konta Komisji lub konkretnej Dyrekcji generalnej. Kandydaci nie mogą prowadzić kampanii na terenie Komisji Europejskiej, a spotkania w charakterze głównego kandydata na stanowisko Komisji Europejskiej, chociaż formalnie nie muszą być podane do publicznej wiadomości, to powinny być ujawnione, jeśli spotkanie może mieć wpływ na politykę Unii. Komisarze mogą się spotykać tylko z lobbystami zarejestrowanymi w unijnym rejestrze przejrzystości. W przypadku otrzymania prezentów, których wartość przekracza 150 € i których nie mogą odmówić z uwagi na przyjęte zwyczaje, zobowiązani są przekazać je swojej partii lub działowi protokołu Komisji, a w przypadku wątpliwości co wartości zlecić wycenę. Zgodnie z wytycznymi finansowanie kampanii musi odbywać się poprzez partię polityczną i nie może się łączyć z interesami finansowymi kandydata.

ZALECENIA ERPCZ WS. WYBORU SEKRETARZA GENERALNEGO KOMISJI

W dniu 11 lutego 2019 r. Europejska rzecznik praw człowieka, Emily O'REILLY, wydała [zalecenia](#) dla Komisji Europejskiej ws. procesu mianowania nowego sekretarza generalnego Komisji. Są one rezultatem dochodzenia rzecznika ws. skarg posłów do Parlamentu Europejskiego z Francji i Holandii na mianowanie Martina Selmayra na stanowisko sekretarza generalnego lutym 2018 r. i rezolucji Parlamentu w tej sprawie. W zaleceniach stwierdziła, że w procesie nominacji M. Selmayra

doszło do czterech przypadków złego administrowania wynikających z nieprzestrzegania przez Komisję przepisów i sztucznego wytworzenia pilnej potrzeby obsadzenia stanowiska, która uzasadniałaby niepublikowanie ogłoszenia o naborze. Pierwszy zarzut to niepodjęcie odpowiednich kroków w celu uniknięcia ryzyka konfliktu interesów wynikającego z udziału M. Selmayra w procesie decyzyjnym prowadzącym do zatwierdzenia ogłoszenia o naborze na stanowisko zastępcy sekretarza generalnego. Drugi dotyczy niezapewnienia zgodności składu Komitetu Konsultacyjnego Komisji ds. Mianowania (CCA) przy wyborze zastępcy sekretarza generalnego z art. 10 regulaminu wewnętrznego. Trzeci zarzut dotyczy wyboru zastępcy sekretarza generalnego, który nie służył deklarowanemu celowi, a tylko zapewnieniu, że Selmayr będzie automatycznie awansowany na stanowisko sekretarza generalnego w przypadku wakatu na tym stanowisku. Czwarty zarzut dotyczy nieprzeprowadzenia przez Komisję rekrutacji na stanowisko sekretarza generalnego po planowanym odejściu poprzedniego sekretarza, Alexandra Italianera, które było utrzymywane w tajemnicy. Rzecznik zarzuca Komisji, że po odejściu A. Italianera sztucznie stworzono poczucie, że instytucja pilnie potrzebuje sekretarza generalnego. E. O'Reilly oceniła, że Kolegium komisarzy ponosi zbiorową odpowiedzialność za niewłaściwe administrowanie w tej sprawie i wezwała Komisję do opracowania procedury mianowania sekretarza generalnego, aby zapobiec powtórzeniu się takiej sytuacji w przyszłości. Komisarz Günther H. Oettinger w dniu 12 lutego 2019 r. poinformował, że Komisja przyjmuje decyzję Rzecznika do wiadomości, ale nie zgadza się z niektórymi ustaleniami. Poinformował, że Kolegium podjęło jednomyślną decyzję o mianowaniu nowego sekretarza generalnego w pełnej zgodzie z wszystkimi obowiązującymi przepisami i wykładnią orzecznictwa sądów Unii Europejskiej. Wyraził w imieniu Komisji ubolewanie, że Rzecznik Praw Obywatelskich nie wzięła pod uwagę dodatkowych wyjaśnień.

NOWA INICJATYWA OBYWATELSKA

W dniu 12 lutego 2019 r. Komisja Europejska zarejestrowała nową inicjatywę obywatelską: „Domagamy się lepszych przepisów dotyczących papierosów elektronicznych!” . Inicjatorzy apelują do Komisji Europejskiej o uchylenie art. 20

dyrektywy 2014/40/UE i wprowadzenie przepisów wyraźnie odróżniających papierosy elektroniczne od wyrobów tytoniowych i farmaceutycznych. Inicjatywa została wsparta kwotą 10 tys. euro przez brytyjską firmę tytoniową.

Jak do tej pory cztery inicjatywy obywatelskie zakończyły się sukcesem (dot. zakazu glifosatu, wiwisekcji, niefinansowania badań niszczących embriony ludzkie, i dostępu do wody). Obecnie jest 10 inicjatyw, w przypadku których są jeszcze zbierane głosy poparcia.

SZEF PROKURATURY EUROPEJSKIEJ

W dniu 27 lutego 2019 r. w tajnym głosowaniu członkowie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, wybrali rumuńską prokurator Laurę Codruța Kövesi na stanowisko Prokuratora Europejskiego. Otrzymała ona 26 głosów, podczas gdy jej główny konkurent Jean-François Bohnert 22, a Andrés Ritte z Niemiec jeden głos. Dzień wcześniej uzyskała też poparcie Komisji Kontroli Budżetowej, gdzie poparło ją 12 posłów, natomiast jej głównego konkurenta 11. Wcześniej przedstawiciele państw członkowskich ustalili, że Rada poprze kandydaturę francuską, która uzyskała 50 głosów, podczas gdy dwie pozostałe po 29, przy czym rząd rumuński otwarcie sprzeciwia się kandydaturze Rumunki. Kövesi do odwołania w czerwcu 2018 r. kierowała rumuńskim urzędem antykorupcyjnym, a w lutym 2019 r. jej kandydatura na stanowisko Prokuratora Europejskiego została wysunięta przez międzynarodową grupę ekspertów.

W czasie poprzedzającego głosowanie wysłuchania Kövesi przekonywała posłów z grup socjalistów i liberałów, że zawsze przestrzegała prawa, a oskarżenia pod jej adresem, które skutkowały wytoczeniem jej w Rumunii 18 spraw sądowych, są sfabrykowane. Podkreśliła, że gdy była szefem urzędu antykorupcyjnego odzyskała zdefraudowane środki w wysokości 300 mln euro. Podczas wysłuchania zaznaczyła, że Prokuratura Europejska musi określić cele i zawrzeć umowy z pięcioma nieuczestniczącymi w projekcie państwami członkowskimi i państwami trzecimi pod kątem optymalizacji działań. Za bardzo ważną uznała współpracę z OLAF-em i Eurojustem.

Szeffa Prokuratura wybierają wspólnie Parlament i Rada. Propozycja dwóch komisji została przekazana Konferencji Przewodniczących, która poparła decyzję Komisji. Parlament rozpocznie w tej sprawie negocjacje z Radą, którą będą reprezentować przedstawiciele Finlandii, Chorwacji i Portugalii. Polska i cztery inne państwa (Dania, Irlandia, Szwecja i Węgry) nie uczestniczą w projekcie Prokuratury Europejskiej.

SPRAWOZDANIE KOMISJI SPECJALNEJ DS. PRZESTĘPSTW FINANSOWYCH

W dniu 27 lutego 2019 r. Komisja ds. przestępstw finansowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania (TAX 3) przyjęła projekt [sprawozdania](#) podsumowującego jej roczne prace. Opowiada się w nim za polepszeniem współpracy międzyinstytucjonalnej między organami policyjnymi, sądowymi oraz kontroli finansowej. Proponuje też powołanie nowych instytucji takich jak europejska policja finansowa, która działałaby w ramach Europolu i miałaby prawo prowadzić dochodzenia. Posłowie podkreślają potrzebę skutecznego egzekwowania przepisów przez nakładanie odstrasżających kar za pranie pieniędzy, uchylanie się od płacenia podatków i za oszustwa podatkowe. Proponują powołać unijny organ nadzorujący zwalczanie procederu prania pieniędzy i opowiadają się też za stosowaniem rozporządzeń zamiast dyrektyw pod kątem jednolitego stosowania przepisów. Jednym z postulatów jest zniesienie „złotych wiz” czyli możliwości nabywania wiz unijnych przez obywateli państw trzecich, oferowaną przez niektóre państwa członkowskie. Zwracają uwagę, że siedem państw członkowskich (Belgia, Cypr, Węgry, Irlandia, Luksemburg, Malta i Holandia) umożliwiają agresywne planowanie podatkowe wykazując cechy rajy podatkowego.

Uważają, że w ramach ONZ powinien powstać globalny organ podatkowy.

Sprawozdanie zostało poparte przez 34 postów, przy 4 głosach przeciw i 3 wstrzymujących się i zostanie poddane pod głosowanie na sesji parlamentu pod koniec marca 2019 r.

ROZPORZĄDZENIE WS. OGÓLNEGO BEZPIECZEŃSTWA POJAZDÓW

W dniu 21 lutego 2019 r. Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumenta przyjęła 33 głosami przy 2 przeciw projekt [sprawozdania](#) ws. rozporządzenia nt. ogólnego bezpieczeństwa pojazdów silnikowych, której sprawozdawcą jest Róża THUN. Celem wniosku ws. rozporządzenia, który wchodzi w skład pakietu „Europa w ruchu”, jest lepsza ochrona rowerzystów i pieszych. Wnioskodawcy zwracają uwagę, że w 2017 r. na drogach UE zginęło 25,3 tys., z czego połowa to rowerzyści i piesi. Poprawie bezpieczeństwa ma służyć dostosowanie obowiązujących przepisów dot. homologacji pojazdów do obecnych tendencji społecznych charakteryzujących się większą liczbą rowerzystów i pieszych, pojawieniem się nowych pojazdów, starzeniem się społeczeństwa i rozwojem technologicznym. Wniosek przewiduje wymóg instalowania w pojazdach zaawansowanych funkcji bezpieczeństwa takich jak np. systemy kontroli ciśnienia w oponach, kontroli senności i koncentracji kierowcy, inteligentnego wspomaganie prędkości czy wykrywania obiektów podczas manewru cofania. Inne funkcje to system hamowania awaryjnego, alkometry blokujące zapłon i, w niektórych rodzajach pojazdów, rejestratory danych. Wniosek przewiduje również zabezpieczenie pojazdów przed zagrożeniami cybernetycznymi. Obejmuje samochody osobowe, dostawcze, ciężarowe i autobusy. Dodatkowo w przypadku ciężarówek i autobusów wprowadza wymóg takiego ich projektowania, które wyeliminuje tzw. „martwe punkty” i pozwoli kierowcy wyraźnie widzieć, co się dzieje na drodze. Przebudowane kabiny będą posiadały czujniki ostrzegające przed rowerzystami, pieszymi, korzystającymi z hulajnóg elektrycznych, segwayów i innych innowacyjnych pojazdów.

Poprawki Parlamentu w stosunku do wniosku Komisji dotyczą m.in. definicji niechronionego uczestnika ruchu drogowego, instalowania systemów bezpieczeństwa w sposób jasny i przyjazny dla konsumenta, trybu przyjęcia przez Komisję aktów delegowanych do rozporządzenia. Inne poprawki dotyczą zachowania prywatności i poufności danych zbieranych przez rejestratory wypadków i systemy kontroli koncentracji kierowcy, które mają działać w „systemie zamkniętym” niepozwalającym na identyfikację pojazdu ani kierowcy i nie przechowywać ani nie przekazywać danych wizualnych. Komisja przyjęła też 31 głosami przy 3 przeciw mandat do rozpoczęcia negocjacji z Radą, który zostanie potwierdzony na pierwszej

marcowej sesji Parlamentu, i jeśli nie zostanie zgłoszony sprzeciw, pozwoli na rozpoczęcie negocjacji trzy dni później.

EUROPEJSKI KORPUS SOLIDARNOŚCI

W dniu 4 lutego 2019 r. Komisja Kultury przyjęła 46 głosami, przy 6 przeciw i 2 wstrzymujących się projekt [sprawozdania](#) ws. „Europejskiego Korpusu Solidarności” przedłużający jego działanie na kolejny okres budżetowy. Przedstawiony przez Komisję Europejską w czerwcu 2018 r. wniosek, na którym opiera się sprawozdanie, dostosowuje działania Korpusu do cyklu budżetu unijnego na lata 2021-2027 poprzez stworzenie własnej linii budżetowej. Nowym elementem jest również rozszerzenie zakresu programu o pomoc humanitarną poprzez włączenie do niego inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”. Celem połączenia jest m.in. zwiększenie przejrzystości, promowanie jednej marki i szybkość rekrutacji. Połączenie programów zmniejszyłoby również koszty ogólne zarządu i pozwoliło na synergie. Inne zmiany obejmują m.in. możliwość świadczenia pomocy poza granicami UE i jasny podział budżetu na konkretne rodzaje działalności przy zachowaniu priorytetowego charakteru wolontariatu. Komisja zaproponowała, aby program otrzymał w przyszłym unijnym budżecie środki w wysokości 1,26 mld euro w cenach bieżących, z czego 86% ma przypadać na wolontariat, 8% na staże a 6% na pomoc humanitarną. Stworzy to możliwość pracy dla 350 tys. wolontariuszy w wieku od 18 do 30 lat. W stosunku do wniosku Komisji posłowie proponują, aby program był bardziej odstępny dla młodych ludzi ze specjalnymi potrzebami, do których zaliczono m.in. pochodzenie z peryferyjnych regionów, status imigranta, niepełnosprawności i problemy zdrowotne. Celem inicjatywy uruchomionej w 2016 r. jest umożliwienie młodym ludziom w wieku 18-30 lat działań w wolontariacie, odbywanie staży lub pracy o charakterze społecznym. Pomoc może obejmować dzieci, osoby starsze, przebywających w ośrodkach azylowych, pokrzywdzonych w klęskach żywiołowych, jak również zapobieganie klęskom lub udział w odbudowie. Parlament będzie głosował sprawozdanie w czasie sesji marcowej.

PROGRAMY ŻŁOTYCH WIZ I ŻŁOTYCH PASZPORTÓW

W dniu 4 lutego 2019 .r posłowie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych dyskutowali nad [sprawozdaniem](#) Komisji Europejskiej opisującym praktyki państw członkowskich w zakresie ułatwień paszportowo-wizowych dla inwestorów. Obecnie programy obywatelstwa dla inwestorów funkcjonują w Bułgarii, na Cyprze i na Malcie, gdzie prawo do tzw. „złotego paszportu” można otrzymać pod warunkiem m.in. dokonania inwestycji w wysokości od 650 tys. euro do 2 mln euro. Z kolei w 20 innych państwach członkowskich funkcjonują programy ułatwień pobytowych dla inwestorów tzw. programów „złotych wiz”. Komisja w sprawozdaniu stwierdza, że programy stwarzają zagrożenia dla całej Unii w zakresie bezpieczeństwa, prania pieniędzy, korupcji, obchodzenia unijnych przepisów i uchylania się od opodatkowania. W związku z tym Komisja planuje powołać grupę roboczą ekspertów, która ma pomóc państwom członkowskim poprawić zarządzanie programami i poprawienie ich przejrzystości i bezpieczeństwa.

Zdaniem posłów sprawozdanie pokazuje gorszy obraz stanu rzeczy niż się powszechnie ocenia i potwierdza obawy, że programy wizowo-paszportowe dla inwestorów mogą być wykorzystywane przez zorganizowaną przestępczość. Posłowie krytykowali Komisję, że jedyną odpowiedzią na przedstawione zagrożenia jest powołanie przez nią grupy roboczej. Ich zdaniem programy te powinny być zlikwidowane, a wobec państw je stosujących Komisja powinna rozpocząć postępowanie o naruszenie zobowiązań państwa członkowskiego. Posłowie wnioskowali o rezolucję Parlamentu ustanawiającą zalecenia w tej sprawie dla państw członkowskich, która miałaby być przyjęta przed końcem kadencji. Byłaby ona pierwszym krokiem do ustalenia wspólnych kryteriów.

NOWY PROGRAM ERASMUS +

W dniu 20 lutego 2019 r. Komisja Kultury i Edukacji przyjęła 28 głosami przy jednym przeciw [sprawozdanie](#) ws. rozporządzenia dotyczącego programu Erasmus +. Posłowie chcą, aby program był bardziej sprawiedliwy i integrujący i jednakowo

dostępny dla wszystkich obywateli UE bez względu na pochodzenie społeczne czy status majątkowy. W celu rozszerzenia programu na większą liczbę osób niż dotychczas posłowie chcą, aby Komisja i państwa członkowskie opracowały unijne i krajowe strategie integracji, które zniósłby utrzymujące się bariery gospodarcze, społeczne i kulturowe uniemożliwiające udział w programie większej liczbie młodzieży.

W ramach tych strategii agencje krajowe kierowałyby dodatkowe wsparcie do najbardziej potrzebujących osób. Co więcej, Komisja i państwa członkowskie powinny zapewnić wsparcie dla uczących się w przypadkach, gdy brak pieniędzy lub nadmierne koszty spowodowane np. niepełnosprawnością uczącego się stanowią przeszkodę w dostępie do programu. Wysokie koszty nie mogą być powodem odrzucenia wniosku, a można będzie je sfinansować za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Społecznego+, programów krajowych lub specjalnej puli środków w ramach programu Erasmus+. Pod kątem osiągnięcia synergii posłowie proponują połączenie programu z innymi programami, tak aby środki z programu mogły być przeznaczone na dofinansowanie innych potrzeb studiującej młodzieży takich jak mobilność, dopłaty do transportu, stypendia czy koszty utrzymania.

Nowym elementem są „partnerstwa na małą skalę”, których celem jest umożliwienie udziału w programie oddolnym organizacjom pracującym z osobami w niekorzystnej sytuacji, które nie posiadają dużego doświadczenia ani możliwości działania na większą skalę. Posłowie komisji przewidują możliwość skorzystania z programu przez młodych sportowców, trenerów i pracowników ośrodków wczesnoszkolnych. Proponują też zwiększenie budżetu na programy wymiany nauczycieli w regionach przygranicznych.

W stosunku do wniosku Komisji Europejskiej posłowie proponują zwiększenie budżetu. Ma on wzrosnąć trzykrotnie według cen z 2018 r. Posłowie jednak nie proponują konkretnych kwot, a podają przydziały budżetowe w wartościach procentowych. Wnioskowane środki mają sfinansować rozszerzenie programu i nowe inicjatywy zaplanowane na lata 2021-2017, takie jak uniwersytety europejskie, DiscoverEU i zawodowe centra doskonałości.

Sprawozdanie podkreśla rolę Parlamentu Europejskiego w zatwierdzaniu, poprzez akty delegowane, sposobu projektowania inicjatyw, priorytetów politycznych

i budżetowych w obszarze edukacji, które mogą się zmieniać podczas siedmioletniego okresu trwania programu. Posłowie zwracają uwagę, że konieczność zapewnienia elastyczności umożliwiającej dostosowanie programu do zmieniających się realiów podkreśla potrzebę stałej kontroli parlamentarnej. Komisja przyjęła poprawkę grupy Europejskich Konserwatystów i Reformatorów zgodnie z którą kraje stowarzyszone z UE będą miały taki sam dostęp do programu jak państwa członkowskie.

Posłowie w ramach procedury uproszczonej przyjęli [sprawozdanie](#) ws. rozporządzenia utrzymującego finansowanie dotychczasowych programów wymiany w ramach Erasmus + w przypadku bezumownego wystąpienia Wlk. Brytanii z Unii. Rozporządzenie pozwoli zapewnić dalsze wsparcie finansowe 14 tys. studentów z UE 27 przebywającym w Wlk. Brytanii i 7 tys. obywateli Wlk. Brytanii uczących się w przyszłej Unii 27 państw członkowskich.

EUROPEJSKA STRAŻ GRANICZNA I PRZYBRZEŻNA

W dniu 12 lutego 2019 r. Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych przyjęła 35 głosami za, przy 9 głosach przeciw i 8 wstrzymujących się projekt [sprawozdania](#) dot. przeglądu rozporządzenia o Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Celem przeglądu jest zaradzenie obecnym niedociągnięciom w działaniu dawnego Frontexu i zaspokojenie potrzeb instytucji. Posłowie przewidują rozbudowę stanu personalnego Straży, skuteczniejsze procedury odsyłania nielegalnych migrantów i wzmocnienie współpracy z krajami spoza Unii. Stały personel w dwa lata po wejściu w życie nowych przepisów składałby się z 5 tys. pracowników operacyjnych Agencji i państw członkowskich, a docelowo liczyłby 10 tys. pracowników. W stosunku do wniosku Komisji Europejskiej, która przewidywała, że pułap ten zostanie osiągnięty w 2020 r., posłowie proponują, aby stało się to w ciągu pięciu lat. Nowy korpus pracowników, w skład którego wchodziłaby rezerwa szybkiego reagowania, na wniosek państwa członkowskiego mógłby wykonywać zadania związane z kontrolą granic, zarządzaniem migracją lub powrotami.

Zgodnie z nowymi przepisami Straż mogłaby aktywnie wyszukiwać obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających w państwach członkowskich i pomagać państwom w uzyskiwaniu dokumentów podróży dla tych osób. Nowe przepisy wzmacniają również współpracę między Europejską Agencją Straży Granicznej i Wybrzeża a Agencją Azylową UE i pozwalają straży na organizowanie wspólnych operacji z państwami trzecimi niesąsiadującymi z UE. Komisja przyjęła również mandat do negocjacji z Radą.

BEZ SPRAWOZDANIA O PRAWORZĄDNOŚCI W POLSCE

W dniu 11 lutego 2019 r. Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych poparła zalecenie koordynatorów Komisji, aby nie sporządzać sprawozdania międzyokresowego nt. stanu praworządności w Polsce. Zalecenie koordynatorów poparło 27 posłów, a przeciw wypowiedziało się 26 posłów. Sprawozdanie miało być ciągiem dalszym przyjętego w grudniu 2018 r. podsumowania wizyty Komisji w Polsce pod koniec września 2018 r.

FINANSOWANIE POLITYKI AZYLOWEJ I MIGRACYJNEJ

W dniu 19 lutego 2019 r. Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych przyjęła wnioski ws. aktualizacji dwóch rozporządzeń.

Projekt ws. Funduszu Azylu, Migracji i Integracji został przyjęty 31 głosami za, przy 23 głosach przeciw i 1 głosie wstrzymującym się. Jego budżet w nowym budżecie unijnym na lata 2021-2027 wzrośnie o 51% do 9,2 mld euro.

Fundusz wspiera państwa członkowskie w kwestiach związanych z polityką azylową. Chodzi zwłaszcza o legalną migrację i integrację, zwalczanie nielegalnej migracji i organizowanie powrotów.

Komisja stosunkiem głosów 41 do 9 przy dwóch wstrzymujących się poparła [ustanowienie](#) Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami z budżetem w wysokości 7,1 mld eur. Najważniejsze cele nowego funduszu to ochrona granic zewnętrznych i skuteczniejsza polityka wizowa. 60% budżetu zostanie przeznaczone na długoterminową pomoc państwom członkowskim, a reszta zostanie poświęcona

na szybkie reagowanie w razie pilnych potrzeb i pomoc krajom najbardziej dotkniętym ewentualnymi kryzysami. Finansowane działania muszą być zgodne ze zobowiązaniami UE w zakresie praw podstawowych, zwłaszcza z zasadami niedyskryminacji i niedopuszczalności wydalenia.

Oba fundusze będą ściśle współpracować ze sobą po kątem osiągnięcia synergii oraz ze wzmocnionym Funduszem Bezpieczeństwa Wewnętrznego skupiając się na zwalczaniu terroryzmu, przestępczości zorganizowanej i cyberprzestępczości.

PRAWORZĄDNOŚĆ NA SŁOWACJI I NA MALCIE

W dniu 19 lutego 2019 r. Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych przyjęła 40 głosami przy 7 przeciw i 6 wstrzymujących się [sprawozdanie](#), w którym wzywa władze Malty i Słowacji do ochrony dziennikarzy i przestrzegania praworządności. Ponadto posłowie wzywają państwa członkowskie do aktywniejszej walki z korupcją, praniem pieniędzy i przestępczością. Szczególnie daleko idące są zalecenia dla rządu maltańskiego, który powinien stawić czoła szeroko rozpowszechnionej korupcji i poprawić funkcjonowanie policji oraz służb wymiaru sprawiedliwości. Jednocześnie posłowie Komisji wzywają Malte natychmiastowego zaprzestania programów inwestycyjnych umożliwiających nabywanie obywatelstwa maltańskiego przez obywateli państw trzecich inwestujących w tym kraju. Rezolucja została przygotowana przez Grupę monitorowania praworządności, utworzoną w ramach Komisji po zabójstwach dziennikarzy na Malcie i na Słowacji: Daphne Caruany i Jana Kuciaka. Rezolucja będzie przedmiotem obrad Parlamentu podczas drugiej sesji marcowej.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO I FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Komisja Rozwoju Regionalnego przyjęła w dniu 14 lutego 2019 r. stosunkiem głosów 28 do 3 przy 3 wstrzymujących się [sprawozdanie](#) ws. rozporządzenia dot. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Funduszu Spójności (FS). Rozporządzenie aktualizuje zasady działalności Funduszu w kolejnej perspektywie budżetowej zwłaszcza w odniesieniu do obszarów mniej rozwiniętych, skupia

większą uwagę na zrównoważonym rozwoju obszarów miejskich, jak i na potrzebach regionów peryferyjnych. Zwiększa również finansowanie celów klimatycznych.

W sprawozdaniu posłowie zwracają uwagę, że proponowane przez Komisję Europejską we wniosku uproszczenie nie powinno być stosowane do zasad i celów. Powinno raczej dotyczyć biurokracji pod kątem redukcji kosztów. Oceniają, że zaproponowana definicja pięciu nowych obszarów polityki (bardziej inteligentna Europa, bardziej przyjazna dla środowiska Europa, lepiej połączona Europa, Europa o silniejszym wymiarze społecznym i Europa bliżej obywateli) jest mniej jasna w stosunku do poprzednich jedenastu celów.

Posłowie w celu uniknięcia centralizacji wydatków ustalili koncentrację tematyczną na poziomie kategorii regionów (PKB), a nie na poziomie państw członkowskich (DNB), jak chciała Komisja.

Komisja Europejska zaproponowała podzielenie państw członkowskich na trzy kategorie: pierwsza grupa obejmowała państwa o DNB równym lub większym niż 100% średniej europejskiej; grupa druga państwa o DNB między 75% a 100% średniej europejskiej, natomiast w skład trzeciej grupy wchodziły państwa o DNB poniżej 75% średniej europejskiej. Posłowie natomiast wprowadzili zróżnicowanie na podstawie poziomu PKB na mieszkańca. Zmienili również proporcje wydatków na poszczególne cele w grupach regionów. W najbardziej rozwiniętych regionach 60% środków z EFRR ma być przeznaczone na innowacje w porównaniu do 50%-ego pułapu proponowanego we wniosku Komisji Europejskiej. W regionach przejściowych innowacje mają otrzymać 40% środków w porównaniu z 45% we wniosku Komisji. Podobnie w najslabiej rozwiniętych regionach innowacje mają otrzymać 30% w porównaniu do 35% zaproponowanych we wniosku Komisji.

Zaproponowali, żeby infrastruktura lotniskowa, utylizacja odpadów i inwestycje paliwa kopalne zostały wyłączone z regionalnego finansowania UE za wyjątkiem regionów peryferyjnych. Kolejne poprawki zwiększają minimalny pułap wydatków z EFRR na zrównoważony rozwój obszarów miejskich z 6 do 10% i podwyższają do 30% wskaźnik inwestycji na cele klimatyczne i gospodarki o obiegu zamkniętym.

MANDAT DO NEGOCJACJI HANDLOWYCH Z USA

W dniu 19 lutego 2019 r. Komisja Handlu Międzynarodowego przyjęła 21 głosami przy 17 przeciw i jednym głose wstrzymującym się [rezolucję](#) ws. negocjacji handlowych ze Stanami Zjednoczonymi. Jest ona następstwem projektu mandatu negocjacyjnego przedłożonego Radzie w styczniu br. przez Komisję Europejską dot. oceny zgodności i zniesienia ceł na produkty przemysłowe.

W rezolucji posłowie zatwierdzają mandat do rozpoczęcia rozmów handlowych pod kątem złagodzenia napięć spowodowanych przez wprowadzone przez stronę amerykańską taryfy celne pod kilkoma warunkami. Należą do nich m.in. zniesienie amerykańskich ceł na stal i aluminium oraz wyłączenie z negocjacji rolnictwa. Parlamentowi zależy na wyłączeniu rolnictwa pod kątem ochrony europejskiego rynku, jak również ze względu na europejskie regulacje ograniczające dopuszczalne poziomy hormonów i chemikaliów w żywności. Posłowie chcą natomiast uwzględnić w rozmowach cła na samochody. Poza tym Komisja uważa, że rozmowy powinny być zawieszane w razie nałożenia przez USA kolejnych taryf celnych.

Oprac. W. Kuźma